

Lokal anestetik madde nedir? Niçin kullanılır?

Lokal anestetik maddeler, küçük cerrahi işlemler sırasında (diş çekimi, tırnak çekimi, cilde dikiş atılması v.s.) ağrı duyusunu ortadan kaldırmak için kullanılan ilaçlardır. Bölgesel narkoz yapıcı etkiye sahiptirler. Bu sayede hastaların acı, ağrı gibi istenmeyen duyuları geçici bir süre için ortadan kaldırılabılır, bu hem hastalar hem de doktorlar açısından yapılacak işlemi çok kolaylaştırır.

Lokal anestetik maddelerle ne gibi istenmeyen etkiler olabilir?

Lokal anestetik ilaç uygulamasında ortaya çıkan istenmeyen reaksiyonlar hastadan hastaya değişebilir. En sık görülen reaksiyon, iğne yapılmasından veya yapılacak işlemde korkma nedeniyle ortaya çıkan bayımdır. Bu endişelenecek bir durum değildir, hastanın ayaklarını yukarı kaldırarak bir süre bekleyerek kolayca tedavi edilir.

Bazen lokal anestetikler içine koruyucu amaçla eklenmiş bir katkı maddesinin kalp damar sistemi veya sinir sistemi üzerine yan etkisi ile tansiyon değişikliği, bayılma hissi, titreme, çarpıntı, nabızın hızlanması, huzursuzluk, istem dışı çok konuşma gibi yakınmalar ortaya çıkabilir.

Bunlar dışında lokal anestetik ilaçlarla çok az da olsa gerçek allerjik reaksiyonlar görülebilir. Reaksiyon görülme sıklığı ile ilgili bir sayı vermek güç olmakla birlikte gerçek allerjik reaksiyon görülme oranı %1 den azdır. Bunlar; ciltte kızarıklık, kabarıklık, yüzde, gözde şişlik, nefes darlığı ve tansiyon düşüklüğü olarak karşımıza çıkarlar. Her hasta için oluşan reaksiyonun şekli ve nedeni aynı olmayabilir.

Test yapılacak lokal anestetik madde nasıl seçilmektedir?

Lokal anestetik madde allerjisi şüphesi varsa, en doğru yaklaşım hastada daha önce reaksiyona yol açmış lokal anestetik ilaçlardan kaçınmaktır. Alternatif lokal anestetik seçiminde, anesteziyi yapacak doktorun önereceği ve tıp literatürü bilgisi ışığında reaksiyona neden olma ihtimali düşük ve en emniyetli olduğu kabul edilen lokal anestetik maddeler ile test yapılır.

Lokal anestetik madde ile ilaç testleri hangi yöntemle yapılır?

Test edilecek lokal anestetik, daha önceden belirlenmiş protokollere uygun olarak değişik oranlarda sulandırılarak, birkaç farklı dozda hazırlanır.

Önce Çizme testi (Prick test) uygulanır. Önkol iç kısmına 1 damla ilaç çözeltisi damlatılır ve steril bir lanset ile (metalden yapılmış sivri uçlu bir tıbbi malzeme) deride bir çizik oluşturulur. 15 dakika sonunda değerlendirilir. Bu test negatif ise sonraki aşamada Deri içi test (intradermal test) uygulanır. Çok az miktarda steril ilaç çözeltisi, çok ince bir iğnesi olan enjektörle deri içine enjekte edilir ve değerlendirilir. En düşük doz ile başlanır ve negatif cevap durumunda 15-20 dakikada bir kademeli olarak doz artırımını yapılır. Ayrıca, test sonuçlarının doğru

yorumlanmasını sağlayan bir pozitif kontrol (histamin yani allerji yapıcı madde) ve bir de negatif kontrol (allerjen içermeyen madde) kullanılır.

Testler nasıl değerlendirilir?

Çizme ve deri içi testlerinde allerjen uygulanan bölgede 15-20 dakika içinde belli ölçülerde kabarıklık ve kızarıklık oluşması durumunda sonuç pozitif kabul edilir.

Testlerin uygulaması için ne kadar zamana ihtiyaç vardır ?

Çizme testi ve deri içi testlerinin tüm aşamaların tamamlanması halinde, ilaç deri testi uygulaması yaklaşık olarak 2 saat sürecektir. Ayrıca hekim tarafından gerekli görülen durumlarda hasta belli bir süre hastanede gözlem altında tutulabilir.

Testler sırasında ortaya çıkabilecek istenmeyen etkiler nelerdir?

İstenmeyen etki görülme sıklığı düşüktür. En sık olarak uygulama bölgesinde kızarıklık ve kaşıntı olabilir. Daha nadir olarak ta gözlerde, burun ve boğazda kaşıntı, burun tıkanıklığı veya akıntısı, hapşırma, öksürük, göğüste sıkışma hissi, nefes darlığı, hırıltılı solunum, deride kızarıklık ve kaşıntı, dudaklarda ve göz kapaklarında şişme, yutkunma zorluğu ve kan basıncı (tansiyon) düşmesi gibi bulguların bir ya da fazlası birarada görülebilir.

Testlerin sağlayacağı faydalar / uygulanmaz ise getireceği kayıplar nelerdir ?

Lokal anestetik allerji veya reaksiyonu tanısını doğrulamada ve alternatif lokal anestetik seçiminde yardımcı olur.

Bu test uygulanmaz ise, lokal anestetik allerji veya reaksiyonu tanısı sadece hastanın anlattıklarına dayanacaktır. Bu durumda hastanın gerçekten duyarlı olduğu lokal anestetikler doğru olarak belirlenemeyecek ve emniyetli bir alternatif lokal anestetik önerisi yapılamayacaktır.